

φαρμακώσεως ἐβεβαίωσεν ὅτι οὐδὲν ἐγνώριζεν. Ἡ ἐξομολόγησις αὐτῆ ταχέως ἀπέβη θανατηφόρος εἰς τὸν Σώχημον, ὅστις ὑπέκειτο ἤδη εἰς τὰς αὐτὰς ὑποφίας καὶ τὴν αὐτὴν καταδίκην ὡς πρότερον ὁ Ἰωσήφ ἐπὶ παρομοίας περιστάσεως. Δὲν ἠρκέσθη ὁμως εἰς τοῦτο ὁ Ἡρώδης· ἀλλὰ κατηγόρησεν αὐτὴν μετὰ πολλῆς σφοδρότητος ὅτι ἐπεβουλεύθη τὴν ζωὴν του, καὶ διὰ τῆς ἐπιβροχῆς του παρὰ τοῖς δικασταῖς ἐνήργησε νὰ καταδικασθῆ καὶ νὰ θανατωθῆ δημοσίως. Ὁ Ἡρώδης μετ' οὐ πολὺ τῆς θανατώσεως αὐτῆς ἔπεσεν εἰς ζοφώδη μελαγχολίαν, ἀπεσύρθη ἐκ τῆς δημοσίου διαχειρίσεως τῶν πραγμάτων εἰς μονήρη δρυμὸν, καὶ παρεδόθη ἐκεῖ εἰς ὅλους τοὺς μαύρους διαλογισμοὺς, οἵτινες φυσικὰ προέρχονται ἐκ πάθους συνθέτου ἀπὸ ἔρωτα, ἔλεγχον συνειδήσεως, ἔλεος, καὶ ἀπελπίσιαν. Μανιώδης κατήντησε διὰ τὴν Μαριάμνην του, ὥστε καὶ ἐπεκαλεῖτο αὐτὴν εἰς τὰς ὥρας τοῦ περισπασμοῦ του· κατὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα ἤθελεν ἀκολουθήσειν αὐτὴν εἰς τὸν τάφον, ἐὰν δὲν ἀπέσυρον τοὺς διαλογισμοὺς αὐτοῦ ἐκ τοῦ τόσον θλιβεροῦ ἀντικειμένου δημόσιαι ταραχαί, αἵτινες τὰ μέγιστα τὸν ἠπέλουν.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ.

ΚΑΘ' ἣν ἡμέραν ὁ Νικόλαος ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου, — διηγῆται ὁ Μαρκέσιος de Custine, ἐπίσημος Γάλλος περιηγητής, — ἐπανάστασις ἐξεβράγη ἐν τῷ στρατῷ τῆς πρωτεύουσας. Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκρατορίσσα, ἅμα ἤκουσαν τὸ γεγονός, συγκατέβησαν μόνοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἀνακτόρων, καὶ γονυπετήσαντες εἰς τὸ θυσιαστήριον, ἔταξαν ἔμπροσθεν τοῦ Ὑψίστου ν' ἀποθάνωσιν ὡς κυρίαρχοι, ἐὰν ἡ ἐπανάστασις δὲν κατεβάλλετο. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐγνώριζεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἦτο σπουδαῖον, καθότι ὁ ἀρχιεπίσκοπος μεγάλως προσπαθήσας ἀπέτυχε νὰ κατευνάσῃ τοὺς στρατιώτας. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Νικόλαος ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ἐπορεύθη πρὸς τοὺς ἀντάρτας, καὶ κατέπληξεν αὐτοὺς διὰ τῆς παρουσίας καὶ τῆς γαληνίου ἐνεργείας τοῦ προσώπου του. Ὁ ἴδιος μοὶ ἐξιστόρησε τὴν σκηνὴν ταύτην μὲ λέξεις, τὰς ὁποίας, κακῆ τύχῃ, δὲν δύναμαι ὅλας νὰ ἀνακαλέσω εἰς τὴν μνήμην.

«Μεγαλειότατε, παρετήρησεν ὁ Μαρκέσιος, ἐκ τῆς γνησίας πηγῆς ἐνισχύετο ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης.»

«Οὔτε τί ἔλεγον, οὔτε τι ἔπραττον, ἐγνώριζον, εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ ἡμῖν ἐμπνευσμένος.»

«Τοιαύτας ἐμπνεύσεις λαμβάνουσι μόνον οἱ ἀξιολογῶντες.»

«Δὲν ἔκαμά τι ἔκαττον. Ἐπρόσταξα τοὺς στρατιώτας νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς θέσεις των· καὶ τοῦ τάγματος διαβαίνοντος ἐνώπιόν μου, ἀνέκραξα, Ἐπί τῶν γυνάτων σας! Ἄπαντες ὑπήκουσαν. Ἡ δὲ

ναμίς μου προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι εἶχον ἀπόφασιν τὸν θάνατον. Εὐγνωμονῶ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν, δὲν ἐπαίρομαι δι' αὐτὴν, διότι δὲν ἦτον ἀποτέλεσμα τῆς ἰκανότητός μου.»

Ὁ Νικόλαος, ἐξακολουθεῖ ὁ συγγραφεὺς, εἶναι ὁ Λοδοβίκος ΙΔ' τῶν Σλαύων. Μάρτυρες αὐτόπται μ' ἐβεβαίωσαν, ὅτι ἐφάνετο ἀνυψούμενος κατὰ τὸ ἀνάστημα εἰς πᾶν βῆμά του πρὸς τοὺς στασιαστάς. Ἐγέμυθος, μελαγχολικός, καὶ λεπτός εἰς τὴν νεότητά του, ἔγεινεν ἥρωσ ἀφοῦ ἐκυριάρχησεν. Εἷς τῶν ἀνταρτῶν ἐπλησίασε τετρακίς νὰ τὸν φονεύσῃ, ἀλλὰ δειλιῶν ὠπισθοδρόμει. Εἶχον δώσειν εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ ἐνοήσωσιν ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἔρχεται νὰ ὑπερασπισθῆ τὰ δίκαιά του. Ἀνέκραζον δὲ Κωνσταντινουῖον (Σύνταγμα) διότι τοὺς εἶχον εἰπεῖ ὅτι δηλοῖ ἡ σύζυγος τοῦ Κωνσταντίνου. Ὁ Κωνσταντῖνος εἶχεν ἀποβάλλει τὸ στέμμα ἐξ ἀδυναμίας, καὶ ἐκ φόβου μὴ φαρμακευθῆ.

Τὸ ἐφεξῆς εἶναι τὸ ἐπιλοιπον τῆς συνδιαλέξεώς μας· «Ἀφοῦ ἡ στάσις κατευνάσθη, μεγαλειότατε, πρέπει νὰ ἐπανήλθετε εἰς τὰ ἀνάκτορα μ' αἰσθήματα πολὺ διαφορετικὰ ἐκείνων μεθ' ὧν ἐξήλθετε, εἴχετε ἤδη ὄχι μόνον ἐξασφαλίσαι τὸν ὑμέτερον θρόνον, ἀλλ' ἀποκτήσει τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου, καὶ τὴν συμπάθειαν παντὸς ὑψηλοῦ νοῦς.»

«Παραπολὺ ἐπηνέθησαν, ὅσα τότε ἔπραξα.»

Ἐμάθον πρὸς τούτοις, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ δὲν μὲ τὸ εἶπεν, ὅτι ἐπιστρέψας πρὸς τὴν αὐτοκρατορίσσαν, εὐρήκεν αὐτὴν πάσχουσαν ἀπὸ τὰ νεῦρα, — ἀπὸ τρόμον τῆς κεφαλῆς, ὅστις ἀκόμη τὴν ἐνοχλεῖ ὅταν ἦναι ἀδύνατος. Ὁ ἴδιος αὐτοκράτωρ, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἐρεθισμοῦ, πεσὼν ἀπηυδημένος εἰς τὰς ἀγκάλας ἐνὸς τῶν ὀπαδῶν του, «ὦ! ἐξεφώνησε, πῶς ἤρχισα νὰ βασιλεύω!»

ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΣΠΟΥΔΑΖΟΝΤΑΣ.

ΖΗΘΙ ὡς ἐρημίτης, ἐργάζου ὡς δούλος, μάνθανε τὰ πάντα, ἀναγίνωσκε τοὺς ἀνθρώπους ὡς καὶ τὰ βιβλία, ἐμβαίνε εἰς πᾶσαν ὑπόθεσιν, φεῦγε πᾶσαν ἠδονήν, — ἔσον ἀγαπώμενος, τὸ διπλοῦν σκέπτον, καὶ τὸ τριπλοῦν παρατήρει. Μηδμίαν τέχνην ἢ ἐπιστήμην στοχάζου ἀναξίαν τῆς προσοχῆς σου· συνεθίγε νὰ ἐρεῖγῃς ὡς καὶ νὰ μελετᾷς, νὰ λαλῆς ὡς καὶ νὰ συλλογίζῃσαι τὴν ἀνάγνωσιν στερόντε διὰ τῆς γυμνάσεως, τὴν δὲ γύμνασιν βελτίονε διὰ τῆς ἀναγνώσεως· ἐναποταμίευε εἰς τὸν νοῦν σου παντοδαπὰς γνώσεις, δὲν ἐξεύρεις ποτε θελοῦσι χρειασθῆ· ἔτι δὲ καὶ τὸ μὴ ὠφέλιμον θελεῖ συντείνει πρὸς καλλωπισμὸν ὅσον περὶ μεθόδων, κάμνε τὰς ἰδικὰς σου παραδέχου τὰς καταλληλοτέρας· ἢ πεῖρα θελεῖ εἶσθαι κατὰ τοῦτο ὁ ἀριστος διδάσκαλος. Δὲν ὑπάρχει βασιλικὴ τις λεωφόρος εἰς τὴν μάθησιν καὶ εἰς μόνον χρυσοῦς κανὼν, — ἐργάζου! ἐργάζου! ἐργάζου!